

Rozporządzenie Nr 52/93
Wojewody Bydgoskiego
z dnia 16 lutego 1993r.

w sprawie utworzenia parku krajobrazowego
pod nazwą "Wdecki Park Krajobrazowy".

Na podstawie art. 24 ust. 4, ustawy z dnia 16 października 1991r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 114, poz. 492), art. 14 ustawy z dnia 5 stycznia 1991r. prawo budżetowe (Dz. U. Nr 4, poz. 18).

zarządzam, co następuje:

§ 1. Tworzy się park krajobrazowy pod nazwą "Wdecki Park Krajobrazowy" zwany w dalszej części rozporządzenia "Parkiem", jako państwową jednostkę budżetową.
Celem ochrony jest zachowanie unikalnego środowiska przyrodniczego, swoistych cech krajobrazu oraz wartości kulturowych charakterystycznych dla regionu Borów Tucholskich.

§ 2. Położenie, powierzchnia oraz granice.

1) Park obejmuje w całości lub w części:

- Gmina Osie:

Sołectwa: Brzeziny, Jaszcz, Łązek, Miedzno, Pruskie, Radańska, Stara Rzeka, Tleń, Wałkowska, Wierzchy.

- Gmina Lniano:

Sołectwa: Brzemiona, Mszano

- Gmina Sliwice

Sołectwa: Łaski Piec, Łaski

- Gmina Drzycim:

Sołectwo: Gródek

- Gmina Warlubie:

Sołectwo: Lipniki

- Gmina Jeżewo:

Sołectwa: Buczek, Czersk, Świeck

- Gmina Cekcyn:
Sołectwo: Wysoka

2) Powierzchnia Parku wynosi 19177.24 ha, w tym:

- w gminie Osie	-14440,62 ha
- w gminie Lniano	- 378,13 ha
- w gminie Śliwice	- 300,31 ha
- w gminie Drzycim	- 1849,06 ha
- w gminie Warlubie	- 1646,25 ha
- w gminie Jeżewo	- 281,25 ha
- w gminie Cekcyn	- 281,62 ha

3) Granica Parku przebiega następująco:

Północna granica Parku bierze początek w jego najbardziej na północ wysuniętej części, biegnąc granicą z województwem gdańskim (i południową granicą Nadleśnictwa Lubickowo Obręb Osieczna) północnymi granicami Nadleśnictwa Osie, Obręb Sarnia Góra na linii oddziałów 133, 132, 166, 165, 194, 228, 246, 263, 262 (po północnej stronie rzeki Wdy) 301, 300, 299, 298, 321, 320, następnie dalej w kierunku E, północną granicą oddziałów 3 i 2 Nadleśnictwa Osie Obręb Osie - poczem skręca (stanowiąc granicę wschodnią) - E granicami oddziałów 2, 9, 23, 60, 100 N granicami oddz. 137 i 136 - drogą leśną w S W części oddz. 135, następnie na S drogą polną przez wieś Stara Huta po zach. stronie pododdz. 174b i również po zach. stronie pododdz. 206a i 237a oraz S E część oddz. 238.

W tym miejscu granica Parku wchodzi w obszar Nadleśnictwa Dąbrowa Obręb Dąbrowa, biegnąc przez N W część oddz. 10, następnie drogą leśną przez środek oddz. 11 do jego W granicy. Następnie fragmentem oddz. 25 i drogą polną przez oddz. 26 do N W narożnika oddz. 41 - którego granicą W na S, następnie na zachód - S granicą oddz. 42, wschodnimi granicami oddz. 58 i 74 - dalej drogą leśną S granicą oddz. 90 a do centralnej części oddz. 89. Stąd na S E granicą oddz. 106, 120, dalej S granicą oddz. 134 a, przez S części oddz. 135 do przekroczenia linii PKP Laskowice (Jeżewo) Czersk w okolicy tzw. Małe Zdroje. Dalej na S W drogą polną do drogi lokalnej Czersk Swiecki - Jaszcz, którą na W ok 2 km, następnie S granicą oddz. 302a Nadleśnictwa Osie, Obręb Osie. Dalej E granicą oddz. 302 (nadleśnictwa Osie, obręb Osie) następnie granicą S tego oddziału, południową granicą oddz. 303 drogą leśną na W przez oddziały 304 i 305 do N granicy oddz. 306, dalej S granicami oddz. 298, 299, 300 do drogi regionalnej Osie - Świecie, którą na S E tzn. granicami oddz. 310, 318, 328, 338. Stąd granica biegnie ok. 0,5 km na W S granicami oddz. 338 i 339 następnie na S górną częścią krawędź doliny Wisły w odległości ok. 200-250 m od

Zalewu Gródek do E granicy oddz. 254 g i 257 Nadleśnictwo Dąbrowa Obręb Laskowice, do drogi lokalnej Gródek (Drzycim) - Kraplewice (Świecie). Stąd w/w droga - południowa granica Parku - biegnie wzdłuż S granic oddz. 258, 259 i 260 Nadleśnictwa Dąbrowa Obręb Laskowice do W granicy oddz. 260, którą na N, po zachodniej stronie kanału lateralnego elektrowni w Gródku do zapory i dalej na N W górną część krawędzi doliny Wisły ok. 1 km do przekroczenia rzeki.

Stąd zachodnia granica Parku biegnie na N ok. 0,5 km do zachodniej granicy oddz. 287 Nadleśnictwa Osie Obręb Szarłata. Dalej na N, zachodnimi granicami oddziałów 287, 283, 280, 276, 273, 268 (części 263), 264, dalej S granicą oddz. 260, 255, 256, 249 i częściowo 250 dalej na W, S granicami lasów gminnych wsi Sierosław (Drzycim) - Tleń, którą ok. 0,3 km na N i następnie na N E wzdłuż lasów gminnych z powrotem do drogi Sierosław - Tleń, która ok. 0,2 km na N i dalej na W ok. 1,5 km do wsi Brzemiona tzn. do drogi Tleń - Lniano (Pruszcz).

Stąd w/w drogą ok. 1 km E granicy oddziału 210 (ciagle Nadleśnictwo Osie, Obręb szarłata), ok. 0,6 km do S W granicy tego oddziału, którą na N W do oddz. 204. Dalej na S W, S E granicami oddziałów 205 i 206, wzdłuż rzeki Mukrz drogą polną ok. 0,75 km do przekroczenia tej rzeki w S części oddz. 194 a kw. Nadleśnictwa Zamrzenica Obręb Wierzchlas.

Następnie drogą leśną przez N E części oddz. 195, dalej S E granicami oddziałów 161, 162, 163, 164 i 165 - ciagle w obrębie Nadleśnictwa Zamrzenica - Obręb Wierzchlas - dalej drogą leśną wzdłuż S W granicy oddz. 166 przez oddz. 133 i fragment oddz. 134g do przekroczenia rzeki Ryszki w miejscu określanym Homer.

Stąd granica Parku biegnie ok. 0,3 km na N W, skręcając następnie na N E przez środek oddz. 103 (południową część pododdz. 103c), dalej przez środek oddz. 102 - drogą leśną na N przez oddział 101 do N części oddziału 100b. Tu granica skręca na E przez północną część oddz. 100 i wchodzi w północny fragment oddz. 203 Nadleśnictwa Osie Obręb Szarłata. Wzdłuż N granicy oddz. 203g drogą leśną S częścią oddz. 202h i d do S W granicy oddziałów 201, 200, 199 oraz 198. Dalej na N drogą leśną przez środek oddz. 197 do oddz. 185, którego granicą W i następnie N do zach. granicy oddz. 174 którą na N i dalej na W w kierunku wsi Zdroje przez środek oddz. 159, 160 i 142 na N E do zachodniej granicy oddz. 141, którą na N po zachodniej stronie oddz. 118 d, a oraz 89c, d, b.

Stąd granica Parku skręca na N E północnymi granicami oddz. 89 oraz 88 - dalej na S E - wschodnimi granicami oddziałów 88 i 117 (ciagle w granicach Nadleśnictwa Osie - Obręb Szarłata) do drogi Zdroje Pruskie - Wierzchy - którą ok. 1,5 km na E do rozwidlenia drogi polnej (w S E części oddz. 137).

Dalej w/w drogą polną do S granicy oddz. 134, którą po S stronie oddz. 134c i b - następnie stroną wschodnią oddz. 134b. Tu granica Parku skręca na N E i biegnie po N W granicach oddz. 133, 132 oraz 131 do linii PKP Laskowice Czersk.

Stąd w/w linią kolejową na N (w końcowej części wzdłuż E granicy oddz. 146 Nadleśnictwa Osie - Obrębu Sarnia Góra) do S fragmentu oddz. 115. Dalej na N, zachodnią granicą oddz. 115c i h. Od tego miejsca granica ma charakter północnej granicy Parku i biegnie na N od leśnictw Zimne Zdroje i Sarnia Góra - droga wiejska - leśną przez środek oddz. 113 S fragmentem oddz. 112, północnymi granicami oddziałów 144, 143, 142, 141, 140, 139, 138, 137, 136, 135 - (omijając od strony północy mokradło Grzybna) oraz 134 do N części oddziału 133 - łącząc się w najbardziej wysuniętej na północ części Parku - z punktem wyjścia - stanowiącym początek opisu zewnętrznych granic Parku.

§ 3. Tworzy się pięć stref ochronnych przyległych do Wdeckiego Parku Krajobrazowego, w tym dwa obszary wewnątrz Parku, tzw. obszary wyłączone o statusie strefy ochronnej - "A i B" oraz trzy obszary zewnętrzne - "a, b, c"

1. Strefy ochronne obejmują w całości lub w części:

- Gmina Osie:

Sołectwa: Osie, Brzeziny, Jaszcz, Miedzno, Radańska, Tleń, Wierzchy.

- Gmina Lniano:

Sołectwa: Brzemiona, Mszano.

- Gmina Drzycim:

Sołectwa: Sierosław, Wery.

- Gmina Jeżewo:

Sołectwo: Kraplewice.

2. Powierzchnia stref ochronnych wynosi 4809,15 ha, w tym:

- w gminie Osie - 2732,84 ha

- w gminie Lniano - 270,08 ha

- w gminie Drzycim - 1426,56 ha

- w gminie Jeżewo - 179,69 ha

3. Granice stref ochronnych

1) Obszar wyłączony "A" (okolice Osia)

Granica obszaru "A" bierze swój początek w najbardziej na N wysuniętym punkcie, który stanowi S granica oddziału 112 Nadleśnictwa Osie Obrębu Osie.

Następnie biegnie na S E granicą S W oddziałów 162, 192 i 191 do przecięcia z drogą Osie - Skórcz. Stąd S fragmentem oddz. 190, N W granicą oddz. 221, a następnie jego granicą S E oraz oddziału 220.

Dalej na S E granicą między oddziałami 249 i 248, wreszcie W granicą oddz. 263 - drogą przyleśną włączając oddz. 275 d oraz skrawki gruntów wiejskich wsi Osie do wsi Miedzno. Przez E fragment wsi Miedzno drogą polną - na W od oddz. 75 Nadleśnictwo Dąbrowa, Obręb Dąbrowa i przez środek oddz. 91 do linii PKP Czersk - Laskowice. Linia kolejową na S do przystanku ok. 1 km na N od wsi Jaszcz. Dalej na S drogą Miedzno - Jaszcz. Północnym skrajem wsi Jaszcz na W drogą do wsi Brzeziny i dalej w/w drogą do drogi regionalnej Świecie - Osie, którą na N W do miejsca położonego ok. 550 m na S od skrzyżowania w/w drogi z linią PKP Laskowice - Czersk. Stąd granica biegnie ok. 500 m na W S granicą oddz. 276 do N fragmentu oddz. 277 - którego N E granicą do E granicy oddz. 265 do linii kolejowej Laskowice - Czersk. Wspomnianą linią PKP ok. 1 km na N W do oddz. 224 d (koło leśnictwa Osie). Dalej na N częściowo W granicą oddz. 223 (nadal w obrębie Nadleśnictwa Osie Obręb Osie) przez środek oddz. 194 i 163 do leśnictwa Nowa Rzeką. Zachodnią granicą oddz. 123f do W granicy oddziału 122 i połączenia z jego granicą południową tzn. z punktem wyjścia.

2) Obszar wyłączony "B" (Tleń - Wierzchy).

Granica rozpoczyna się na rzece Prusinie i biegnie na E południowymi granicami oddziałów 129 i 128 Nadleśnictwa Osie Obręb Szarłata. Stąd granica biegnie na S ok. 100-200 m od brzegów Zalewu Wdy po zachodniej granicy projektowanego rezerwatu przyrody pn. "Dolina Rzeki Wdy" do przekroczenia drogi Tleń - Łązek, rzeki (Zalewu) Prusiny i drogi Tleń - Lniano - ciągle brzegiem Zalewu Wdy do przekroczenia linii PKP Laskowice - Czersk. Dalej na S ok. 100-150 m od brzegów Zalewu - wschodnimi granicami oddziałów 151 i 155 Nadleśnictwa Osie Obręb Szarłata do S części półwyspu między Zalewem Wdy a Jeziorą Mukrz (Wierzchy). Dalej na S granicami oddz. 155 f,g i na N W granicą najpierw oddziału 155 a następnie 151.

Dalej na W S granicą oddziału 152 i 153, następnie wzdłuż zachodniego brzegu południowej części Jeziora Mukrz i dalej na W wzdłuż północnego brzegu S fragmentu Jeziora Wierzchy do przekroczenia drogi Tleń - Lniano. Następnie na W wzdłuż brzegu w/w jeziora do drogi Zgorzały Most - Wierzchy, którą na N E i N przez wschodni fragment wsi Wierzchy, w. Warszawa, N W część oddz. 154 i S E oddziału 150 Nadleśnictwa Osie Obręb Szarłata do S granic oddz. 131. Dalej na N E do

przekroczenia linii PKP Laskowice - Czersk i do przekroczenia rz. Prusiny. Wschodnim brzegiem rzeki, na N do Zakola rz. Prusiny i połączenia z pd. granicą oddziału 129 w punkcie wyjścia.

3) Obszar zewnętrzny "a" (Nowe - Laskowice).

Granica bierze swój początek na styku z granicą Parku w oddz. 306a Nadleśnictwa Osie Obręb Osie i biegnie na S drogą leśną ukośnie przez oddz. 307, 316, następnie przez fragment oddz. 317c oraz po S E granicy oddz. 317g do połączenia z granicą Parku - biegnącą po drodze Osie-Laskowice (Świecie). Granicami N i W są wschodnie granice Parku.

4) Obszar zewnętrzny "b" (Pólko).

Granica rozpoczyna się w części północnej w stuku z granicą Parku na drodze Osie-Świecie, w S E narożniku oddziału 338 Nadleśnictwa Osie Obręb Osie, poczem biegnie wspomnianą drogą na S E do okolic PGR Kraplewice. Tu granica skręca na W wzdłuż drogi Kraplewice - Gródek, S granicą oddz. 264a, 265b, i N oddz. 266 Nadleśnictwa Dąbrowa Obręb Laskowice do połączenia z granicami Parku - stanowiąc południową granicę strefy.

Zachodnią granicę stanowi granica Parku biegnąca wzdłuż Zalewu Wdy do połączenia w pkt. wyjścia tzn. w narożniku S E oddziału 338 Nadleśnictwa Osie Obręb Osie.

5) Obszar zewnętrzny "c" (Gródek - Mszano).

Granica bierze początek w pobliżu wsi Mszano, koło rzeki Mukrz na E oddziału 194 Nadleśnictwa Zamrzenica Obręb Wierzchlas skąd biegnie drogą polną ok. 0,5 km na S E do drogi Lniano-Tleń. Dalej wspomnianą drogą na N E ok. 1,35 km następnie na E drogami polnymi ok. 3 km do wsi Sierosław i ok. 250 m na S. W okolicach kościoła granica skręca na E i drogą polną ok. 2,25 km do wsi Sierosławek. Stąd granica odchyła się na S E i drogą polną biegnie do wsi Wery. Stąd drogą kołową Drzycim - Osie ok. 2,5 km do wsi Drzycim. Północną granicę zabudowy wsi na W do rozwidlenia dróg do Lniana i Tlenia poczem na S ok. 0,25 km, a następnie na E południową granicą zabudowy do drogi kołowej Drzycim - Gródek, którą na S E do zespołu folwarcznego i ruin Zamku w Gródku. Po granicach W, S i E w/w obiektów rz.

Wda na N do drogi Drzycim - Kraplewice, która do połączenia z S granicą Parku.

§ 4. Na obszarze Parku zakazuje się:

- 1) niszczenia obiektów i instalowania urządzeń powodujących zanieczyszczenie i skażenie wody, powietrza, gleby, stanowiących źródło nadmiernego hałasu lub naruszających walory estetyczne krajobrazu,
- 2) budowy dróg, linii energetycznych, telekomunikacyjnych, ciągów ciepłowniczych, gazowych bez uwzględnienia wymagań ochrony krajobrazu,
- 3) wprowadzenia zmian stosunków wodnych niekorzystnych dla ekosystemów objętych ochroną oraz zabudowy technicznej rzek i potoków,
- 4) lokalizowania wysypisk śmieci i odpadów z wyjątkiem niezbędnych dla potrzeb miejscowej ludności,
- 5) eksploatacji surowców mineralnych z wyjątkiem potrzebnych do zaspokojenia potrzeb lokalnych,
- 6) dokonywania prac ziemnych naruszających w sposób trwały rzeźbę terenu,
- 7) lokalizowania wielkotowarowych ferm hodowli zwierząt,
- 8) prowadzenia czynności powodujących wzmożenie procesów erozyjnych,
- 9) niszczenia torfowisk,
- 10) poruszania się łodziami o napędzie motorowym po jeziorach i rzekach w celach turystycznych i sportowych.
- 11) niszczenia zadrzewień, zakrzaczeń śródpolnych, łąkowych i przydrożnych,
- 12) biwakowania poza miejscami wyznaczonymi,
- 13) prowadzenia prac mogących doprowadzić do zniszczenia pozostałości po starych cmentarzach, grodziskach i innych obiektach kultury materialnej istotnych dla regionu.

- § 5. Wykonanie rozporządzenia zleca się dyrektorowi Wdeckiego Parku Krajobrazowego, wojewódzkiemu konserwatorowi przyrody oraz dyrektorom wydziałów: Ochrony Środowiska, Regionalnej Polityki Gospodarczej, Organizacyjnego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.
- § 6. Rozporządzenie podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Bydgoskiego.
- § 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Bydgoskiego.

WOJEWODA BYDGOSKI

Włodzisław Giziński

Uzasadnienie Rozporządzenia

Obszar Parku stanowi środkowo - wschodnią część Borów Tucholskich, szczególnie cenna pod względem przyrodniczym i krajobrazowym. Podobnie jak w Tucholskim i Zaborskim Parku Krajobrazowym zasadnicze jego walory stanowią:

- zróżnicowana rzeźba terenu, będąca wynikiem działania ostatniego najmłodszego zlodowacenia zwanego bałtyckim,
- obfitość rzek, strumyków i jezior o stosunkowo czystej wodzie w tym jeden z najpiękniejszych fragmentów środkowego biegu rzeki Wdy z jej zalewem zwanym "Jeziolem Żurskim",
- duża lesistość terenu stanowiąca 70% pokrycia i uwarunkowany tym wysoki stopień czystości powietrza i jego właściwości lecznicze,
- flora bogata w gatunki reliktowe, szczególnie na obszarze torfowisk i bagien, największe skupisko jarzębu brekini w Polsce,
- bogata fauna wśród której zachowały się rzadkie już w całym kraju gatunki ptaków i ssaków a między innymi: puchacz i bocian czarny oraz zasiedlające coraz to większe obszary bobry i wydry.

Najcenniejsze fragmenty terenu objęte zostały ochroną rezerwatową.

- na obszarze Parku istnieją 4 rezerwaty przyrody a projektuje się utworzenie pięciu kolejnych,
- uznanych za pomniki przyrody jest 20 obiektów, projektuje się uznanie 50 dalszych.

Walory te warunkują wartości turystyczno - wypoczynkowe i zdrowotne tego obszaru. Jest on wolny od przemysłu oraz mało zurbanizowany. Nie wolno dopuścić do zniszczenia walorów tego terenu, a przeciwnie należy je zachować i prawidłowo użytkować z korzyścią dla przyrody i społeczeństwa. Należy również nadmienić że Wdecki Park Krajobrazowy to brakujący element w ekologicznym systemie obszarów chronionych Borów Tucholskich, a obszar położony na terenie województwa bydgoskiego to zaledwie 1/3 terenu, który powinien być zawarty w jego granicach. Stąd wniosek: o przyłączenie do obszaru Parku w granicach województwa bydgoskiego także części będącej w województwie gdańskim.

Wojewódzki Konserwator Przyrody

mgr inż. Marek Wilez